

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

23. An omnes Religiosi tam Mendicantes, quam non Mendicantes, &
Sanctimoniales etiam licitè possent obire munus Patrini in Baptismo, &
Confirmatione? Et quid de Canonicis Regularibus? Et notatur, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

RESOL. XXIII.

An omnes Religiosi tam Mendicantes quam non Mendicantes, & Sanctimonialis etiam licite possent obire munus Patrum in Baptismo, & Confirmatione?

Et quid de Canonicis Regularibus?

Et notatur, quod si Abbas, & Monachi in Baptismo, & Confirmatione aliquem suscipere, licet peccarent mortaliter, spirituales tamen cognationem contraherent.

Nulla tamen est difficultas Episcopos, & Cardinales Religiosos posse munus Patrum in Baptismo, & Confirmatione exercere. Ex part. 9. tract. 6. & Misc. 2. Ref. 31. aliis 32.

§. 1. Negativa sententia extat in cap. Licet dist. 1. cap. Monachi de consecr. dist. 4. cap. Pervenit. el. 181. q. 2.

Sed difficultas est, an sub nomine Monachorum omnes Religiosi, tam Mendicantes, quam Canonici regulares veniant; & licet affirmativè respondeat VViggers in 3. part. q. 67. art. 8. num. 20. qui citat Tannerum, quibus adde Layman lib. 5. tr. 2. c. 9. n. 3. tamen, ut alibi adnotavi, negativæ sententiæ adherent Hurtadus, & Coninch, quem novissimè sequitur Castrus Palaus tom. 4. tract. 1. q. 9. disp. unica, p. 11. §. 1. n. 4. & novissimè Leander de Sacram. tom. 1. tract. 2. disp. 1. q. 16. qui citat nostrum Molfesum, quibus etiam adde, me citato, Joannem Henrici in 99. pract. sect. 1. q. 7. Quia, esto, eadem ratio prohibitionis procedat in Religiosis Mendicantibus, & Canonicis Regularibus, ac in Monachis; inde solùm inferitur, posse prohibitionem ad omnes extendi, non tamen de facto extensam esse. Non enim sub nomine Monachorum veniunt Mendicantes, & Canonici regulares in decreto prohibitivo, odioso, & correctorio. Neque item eadem ratio adæquatè in Mendicantibus, Canonicisque regularibus, ac in Monachis procedit: nam Monachis magis indecens est familiaritatem habere cum parentibus baptizati, eò quòd sibi soli vivant, à secularium conversatione, & communicatione separari. At Mendicantes, Canonicique regulares passim cum secularibus communicant; ob quam causam Monachi facti Episcopi, tamen non desinant esse Religiosi, à munere susceptoris non excluduntur: quia in eo statu constituti non sibi tantùm vivunt, sed aliis, ideòque non dedecet paternitatem, tum baptizando, tum levando contrahere. Et hanc sententiam tenet etiam Joannes Præpositus in 3. p. q. 67. art. 6. dub. 2. n. 13. Lessius etiam in 3. part. q. 67. art. 6. dub. 2. n. 12. Chametota de Sacram. tract. 2. c. 4. dub. 8. Vide Averfam de Sacram. Baptismi, q. 69. sect. 3.

2. Verùm sententiam affirmativam tenet, præter Doctores citatos, Serra in 3. part. D. Thome. q. 67. art. 7. ubi si ait: [An verò contrahat Monachus cognationem spiritualem, non conveniunt omnes. Quidam negant: quia non est legitimus susceptor, sicut necnon baptizatus. Affirmant alij: quia verus susceptor est: nam, quamvis factum prohibeatur, non tamen irritatur. Monachorum autem nomine quidam dicunt non comprehendendi Religiosos Mendicantes, qui etiam aliis erudiendis vacant. Sed puto nec his etiam permitti susceptores esse, nisi fortè in secularium defectum, & de licentia suorum Prælatorum.] Ita ille. At ego utramque sententiam probabilem esse puto.

§. Sed

Alibi supra in Resol. prima post præsentiam, §. Quarto.

RESOL. XXII.

An non confirmatus suscipiens, in Confirmatione puerum contrahat cum illo, ejusque parentibus cognationem spiritualem?

Et quid de non baptizato in Sacramento Baptismi? Ex part. 3. tract. 4. Ref. 26.

§. 1. Affirmativam sententiam docent noster Molfesius in son. tom. 1. tract. 5. c. 2. n. 43. Sylvius in 3. p. q. 72. art. 10. cum Paludano, Rosella, Tabiena, Soto, Sà, Rodriguez, Lopez, Salliego, & aliis apud Sanchez ubi infra.

2. Sed ego alibi merito negativam sententiam docui, & præter DD. quos citat, & sequitur Sanchi de mar. tom. 2. lib. 7. disp. 60. n. 19. tenet etiam hanc opinionem Reginaldus in praxi, tom. 2. lib. 3. c. 20. n. 157. Fernandez in exam. Theol. moral. part. 3. cap. 2. §. 9. n. 4. & §. 10. n. 4. Ugolinus de potest. Episc. c. 25. §. 1. n. 2. Rebellius de oblig. part. 2. lib. 3. q. 6. n. 6. & Basilius Pontius de impedim. matrim. cap. 24. §. 1. ver. Illud, & alij, ex cap. in baptizate, de consecr. dist. 4. ubi sic habetur: * In baptizate, vel in chrismate non potest alium suscipere in filium ipse, qui non est baptizatus, vel confirmatus. Et ideò hanc sententiam præter citatos Doctores tenet etiam Coninch. de Sacr. q. 72. art. 10. n. 94 ubi sic ait: Non confirmatum non posse tenere confirmandum, habetur in c. in baptizate; unde patet eum invalidè hoc facturum, qui id tentaret, quia secundùm communem sententiam Juristarum, invalidè quis id tentat facere, quod dicitur in jure non posse facere & confirmatur, quia similiter talis dicitur non posse tenere confirmandum, atque non baptizatus baptizandum, at hic hoc invalidè faceret: ergo & ille. * Unde sequitur, eum graviter peccaturum, quia redderet eam caeremoniam irritam, nec contraheretur cognationem spiritualem. Ita Coninch. Non sunt igitur audiendi Molfesius, & alij.

3. Sed omnibus supradictis plus addit (attende, Lector,) novissimè Quintanadueñas in *Theol. mor. tom. 1. tract. 1. sing. ult. per totum*, ubi probat, omnes Religiosos, tam Mendicantes, quam non Mendicantes, & Sanctimoniales etiam, posse esse Patrinos in Baptismo, absque licentia, & peccato. Quia, si ob aliquam causam Religiosus non liceret hoc munus, esset propter relatas prohibitiones: sed hæc non obstant; ergo, &c. Major est certa, cum nullam malitiam, nec indecentiam intrinsecam afferat hic actus. Minor probatur: quia prohibitio in cap. *Non licet*: sicut & alie juri insertæ, eam auctoritatem, aut vim præceptivam solum habent in decreto Canonico, non extra illud, ut de omnibus sapienter probat Joan. Ant. Ecclesiæ Mediolanensis Præpositus *Proem. decr. f. 1. pag. 1.* Cum igitur hæc habeatur ex Concilio Altihsiodorensi, celebrato anno 614, quod est Provinciale, nec à Papa approbatum, non potest omnes obligare. Et licet Generalis Concilij esset, culpam gravem non induceret, ex verbo, *Non licet*: cum sapius cum illo sine ea prohibitiones similes inveniamus. Sic in eodem Concilio *ann. 15.* non licet mortuum super mortuum mittere; & *ann. 18.* non licet Presbytero, Diacono, vel Subdiacono in Ecclesia, dum Missa dicuntur, stare.

4. Præterquam quòd, licet ex utroque capite graviter hæc prohibitio olim obligaret: modò autem non ita. Quia, cum causa illius esset, ut verbis Emanuelis Roderici, *tom. 1. q. 13. artic. 1.* utar, quam tangit quidem Glossa d. cap. *Monachi, verb. Osculentur*, scilicet, ne osculentur feminas: in quibus tangitur, ut inquit Glossa, consuetudo aliquorum locorum, in quibus Compatres osculabantur Commatres. Propter quam consuetudinem decreverunt Concilium, & Pontifices, ne Monachi Compatres fierent. Cum ergo jam hæc consuetudo cessaverit, ob quam hæc lex prohibitiva emerfit; lex etiam cessabit: nam legis ratione cessante, cessat quoque ejus dispositio, ut ex l. *In omni. ff. de adop. l. Quod dictum, ff. de pactis.*

5. Alias etiam rationes adducit Quintanadueñas, & tandem sic concludit: [Igitur, cum ex dictis, vel nullam, vel levissimam culpam committant Religiosi, etiam ex Ordine Monachali, de sacro Fonte infantem suscipientes, etiam sine causa; si hæc adsit, à veniali etiam culpa liberantur; sicut qui ex causa Officij divini tempus, & horas anteponebat, vel postponebat: vel orationes ante Sacrificium, vel post illud, juxta Missalis Rubricas dicendas, omitteret, nullum committeret peccatum; licet sine illa veniale foret. Causa autem sufficiens esset petitio, aut devotio parentum baptizandi, ob virtutem, ac egregiam Religiosi famam, patriæ usus, sumptuum excusatio, aliunde non ita comòdè invenire Patrimum prole dignum, aut ad id munus nolle alium infantis baptizandi parentes adstringere, vel quid simile rationi consonum, quamvis grave non videatur. Facultas Ordinarij, licet necessaria non sit, nec Prælati regularis, nisi in Religione prohibitio vigeat; exposci tamen consulam, ne Parocho aliquod nocumentum emergat, cui in Rituali, ac sæpè ex suæ Diocesis Synodo indicitur, ne Religiosos ad hoc munus admittat; hancque liberaliter absque ullo scrupulo, etiam levissima ex causa, Ordinarij, ac Prælati concedere possunt.] Ita ille, cui tamen non adhaeret Lezana in *qq. Regul. tom. 1. c. 9. num. 31.* & Deander à Murcia in *qq. Regul. in c. 4. ad c. 11. Regule D. Francisci*, & alij communiter.

6. Nulla tamen est difficultas, Episcopos, & Car-

dinales regulares, posse munus Patrini in Baptismo exercere. Ita, me citato, & alii docet Lezana in *qq. Regul. tom. 3. verb. Baptismus, num. 1.* & Leander ubi supra.

7. Nota verò, quòd Doctores, qui sententiam Quintanadueñas impugnant, fatentur tamen, quòd si Abbates, & Monachi in Baptismo, aut Confirmatione aliquem susciperent, licet peccarent mortaliter; spiritualem tamen cognationem contraherent: quia citata jura non statuunt factum contrarium irritum esse. Ita Tamburinus de *jure Abbatum, tom. 2. disp. 4. q. 2. n. 2.* Sanchez de *matrim. lib. 7. disp. 70. n. 21.* Reginaldus *lib. 3. num. 137.* & alij penes ipsos.

RESOL. XXIV.

An in Confirmatione unus solus possit adhiberi Patrini?

Et an si plures de facto teneant Confirmationem, omnes contrahant cognationem, quamvis non plures, quam unus vir, aut femina accedere debeat?

Et notatur, quod Pontificale Romanum vult, quod masculi feminis Patrini esse non possint, & è contra.

Et quaritur, an sit præceptum sumendi Sacramentum Confirmationis?

Et an nec venialiter peccet, qui, secluso scandalo, & contemptu, hoc Sacramentum omiseret? Ex part. 10. tract. 16. & Misc. 6. Refol. 90.

§. 1. **A**ffirmativè respondet Galpar Hurtadus de *Sacr. matrim. disp. 18. diff. 4. n. 13.* ubi sic asserit: Quamvis jure antiquo, *can. plures, de consecr. disp. 4. & cap. fin. de cognatione spirituali, in 6.* prohibitum fuerit, plures Patrinos in Baptismo, & Confirmatione adhiberi, & fuerit decretum, quod si, ea prohibitione non obstante, plures essent Patrini, omnes dictam cognationem spiritualem contraherent. Jam tamen jure novo Tridentini *sess. 24. c. 2.* permittitur, quòd in Baptismo possint duo, unus, & una tenere, aut suscipere in Baptismo; ubi additur eos designandos esse ab eis, ad quos designatio spectet, & quod ab aliis ultra designatur, quamvis efficiant actus Patrini, non contrahatur cognatio spiritualis. Quod verò docet Sancius *lib. 7. disp. 56. n. 9.* nempe id quod addidit Tridentinum, & restrinxit circa Patrinos in Baptismo, etiam extendi ad Patrinos in Confirmatione, absque fundamento dicitur; ac proinde jus antiquum quoad Patrinos in Confirmatione in suo robore manet. Huc usque Hurtadus.

2. Sed sententiam Sanchez tuetur P. Martinus Perez de *matrim. disp. 29. sect. 5. n. 21.* ubi docet; in Sacramento Confirmationis posse adhiberi duos Patrinos diversi sexus, & nullum alium suscipientem, vel tangentem, præter Patrinos designatos, spiritualem cognitionem contrahere. Quia fuit manifesta mens Tridentini eodem modo utramque cognationem restringere, ut constat ex præmio dicti capituli secundi, ubi declarat, velle se impedimentum cognationis restringere. Constat etiam ex fine, ubi cognationem ortam ex Confirmatione ad easdem personas restringit, ad quas restrinxerat cognationem ortam ex Baptismo. Quod sanè non fieret, si omnes confirmatum tangentes contraherent, cum non omnes tangentes baptizatum, sed solum designati contrahant. Sed licet hæc opinio sit probabilis, ut notat Franciscus Lugo de *Sacram. lib. 3. cap. 5.*